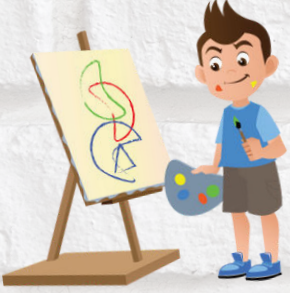

YOL HARİTASI

- **BEP**
- **DESTEK EĞİTİM ODASI**
- **EVDE EĞİTİM**
- **SORULARLA ÖZEL EĞİTİM**
- **KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARI YOL HARİTASI(Kontrol Listesi)**

Merkezefendi
Rehberlik ve Araştırma Merkezi

İçindekiler

Sunuş.....	1
Tanımlar.....	2
BEP.....	3
Destek Eğitim Odası.....	7
Evde Eğitim.....	12
Sorularla Özel Eğitim.....	16
Kaynaştırma Uygulamaları Yol Haritası.....	27

Hazırlayanlar

Hakan TOKAT

Ufuk ATALAY

Selvi DEĞİRMENCİ

Hakkı URAY

Özel Eğitim Öğretmeni

Özel Eğitim Öğretmeni

Özel Eğitim Öğretmeni

Rehber Öğretmen

OCAK 2023

Sunuş

Özel Eğitim Nedir? Tüm öğrencilik yaşamınızda çevrenizde gözleri görmeyen, işitemeyen, yürüyemeyen ya da tekerlekli sandalye kullanan, konuşurken kekeleyen, uyuşturucu vb. kullanan, bazı derslerde güçlükleri olan ya da herkesten farklı bir ilgi alanı olup çevresini sorunlarıyla bunaltan veya 3 yaşında kendi kendine okuma yazma öğrenen ya da fen, satranç vb. alanlarda yetişkinler düzeyinde bilgi sahibi olan kişilerle karşılaştınız. Kimine acıdınız, kimine ise imrendiniz. Bu çocuklar sizden FARKLI çocuklardır. Özel eğitim çoğunluktan farklı ve özel gereksinimli çocuklara sunulan, üstün özellikleri olanları yetenekleri doğrultusunda kapasitelerinin en üst düzeye çıkmasını sağlayan, yetersizliği engele dönüştürmeyi önleyen, engelli bireyi kendine yeterli hale getirerek topluma kaynaşmasını ve bağımsız, üretici bireyler olmasını destekleyecek becerilerle donatan eğitimidir.

Merkezefendi Rehberlik Araştırma Merkezi olarak tüm ekibimizle birlikte bu tür çocukların toplum içinde görünürlüğüne artması, duyarlı bir farkındalığı sosyal alanlarda daha da artırmak adına çeşitli faaliyetlerde bulunmaktayız. Bu faaliyetlerimizin de bir kolu olarak öğretmen ve velilerimizin el altında hemen başvurabilecekleri bu dergiyi çıkarmayı uygun bulduk. Anahtar Dergimiz bundan böyle dijital olarak yayınına devam edecek. Daha taze ve daha çok bilgilerle, daha geniş bir kitleye ulaşmak amacıyla şimdilik hoşçakalın. Biz birlikte güçlüyüz...

Gökhan ATALAY
Merkezefendi RAM Müdürü

Tanımlar

Özel Eğitim: En genel anlamıyla özel eğitim özel gereksinimi olan bireylere sunulan eğitimidir. Bireysel özellikler ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmiş eğitim programları ve özel olarak yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülen eğitime özel eğitim denilmektedir.

Özel Eğitimin Amacı: Özel Eğitimin genel amacı bireyi topluma geleceğe hazırlamak, bireye hayatını idame ettirecek bilgi ve beceri kazandırmaktır.

Özel Eğitim İhtiyacı Olan Birey: Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireydir.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı: Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri program esas alınarak; gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır.

Destek Eğitim Hizmeti: Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda kendilerine, ailelerine, öğretmenlerine ve okuldaki diğer personele uzman personel ve gerekli araç-gereçlerle sunulan danışmanlık hizmetleridir.

Destek Eğitim Odası: Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler ile özel yetenekli öğrencilere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için düzenlenmiş ortamdır.

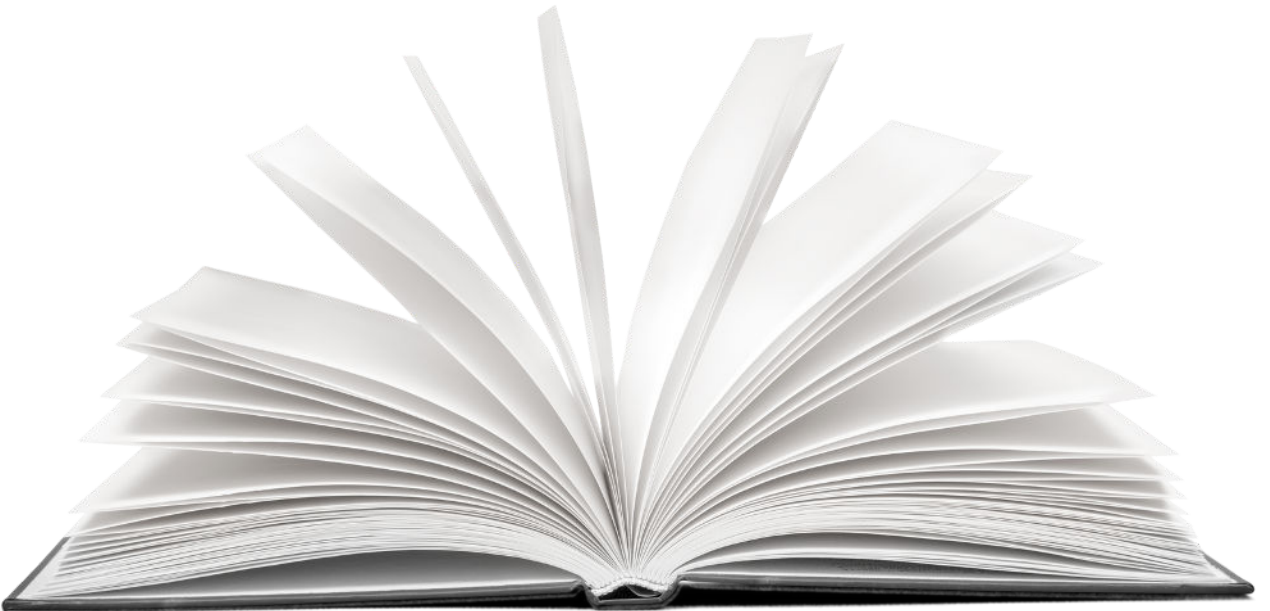
Destek Eğitim Programı: Genel zihinsel yetenek alanından tanınan öğrencilerin tüm alan ve disiplinlerle ilişkilendirilerek alındıkları eğitim programıdır.

Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları: Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedeki diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla bu bireylere destek eğitim hizmetleri de sunularak akranlarıyla birlikte tam zamanlı ya da özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak verilen eğitimidir.

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ

EĞİTİM

PROGRAMI

BEP HAZIRLAMA SÜRECİ

BEP GELİŞTİRME BİRİMİ

Müdür/Müdür Yardımcısı Başkanlığında

Sınıf Öğretmeni

Öğrencinin
Velisi

Alan / Branş
Öğretmenleri

Rehber Öğretmen

BEP Geliştirme Birimi Oluşturulur.

- Öğrencinin Velisi,
- Öğrencinin Dersine Giren Tüm Öğretmenler
- Rehber Öğretmen.
- Ders muafiyet işlemleri yapılır. (Veli yazılı talebi doğrultusunda)

BEP geliştirme birimi ilk toplantısı Yapılır.

- Önceden yönlendirme kararı bulunan öğrenciler için okulun açıldığı ilk hafta, eğer öğrencinin yönlendirme kararı ilk kez alınıyorsa yönlendirme kararı geldikten sonra en kısa sürede yapılmalıdır.
- Özel eğitim gerektiren bireyler hakkında BEP Geliştirme Birimi üyelerine ön bilgilendirme yapılır.
- Öğrenci Performans Değerlendirme Takvimi kararlaştırılır. (Tavsiye edilen 3-4 Hafta/2.BEP toplantısına kadar) velinin görüşü de alınarak öğrencinin öncelikli olarak kazanması istenen amaçlar ile ilgili fikir alışverişi yapılır.
- 2. BEP toplantı tarihi kararlaştırılır.

BEP HAZIRLAMA BASAMAKLARI

BEP Geliştirme Birimi Toplantısı

- Özel gereksinimli bireyin dersine giren öğretmen BEP Geliştirme Birimi toplantılarına katılır.
- Özel gereksinimli öğrenci hakkında bilgi edinir. (ailevi durumu, sağlık durumu, kullandığı ilaç, cihaz, alerji durumu vs.)
- Performans değerlendirme tarihlerini belirleme kararlarına katılır ve uyar.

Kaynaştırma Eğitimine Hazırlık

- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ve normal gelişim gösteren öğrenciler için, kaynaştırma eğitimi öncesi hazırlık çalışmaları yapılmalıdır.
- Normal gelişim gösteren öğrenciler, özel gereksinimli öğrencilerin özellikleri, özel durumları, özel gereksinimli bireye yaklaşımları vs. konularında bilgilendirilir.
- Özel gereksinimli bireye oryantasyon çalışmaları yapılmalıdır.
- Okul yönetimi ve rehberlik öğretmeni ile iş birliği sağlanır.
- Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin ailesine ve normal gelişim gösteren bireylerin ailelerine ayrı ayrı ve birlikte kaynaştırma eğitimi öncesi hazırlık çalışmaları yapılır.
- Özel gereksinimli bireyin özellikleri, özel eğitim ve kaynaştırma uygulamalarının önemi ve yararları hakkında bilgilendirme ve oryantasyon çalışmaları gerçekleştirilir.

BEP Hazırlama

- İkinci BEP Geliştirme Birimi toplantısı öncesi öğrenci kaba değerlendirmesi yapılarak, BEP'te kullanılacak amaç, yöntem ve materyaller belirlenir.
- İkinci BEP Geliştirme Birimi toplantısı öncesi öğretmen en az 3-4 hafta boyunca öğrenciyi gözlemler ve performans (kaba değerlendirme) değerlendirmesi yapılır.
- Bir dönem boyunca öğrencinin çalışması gereken amaçlar ile materyal/yöntem/süre belirlenir. (Kaba Değerlendirme sonucu öğrencinin yapamadığı kazanımlar amaç olarak belirlenir.)

BEP Uygulaması ve Değerlendirilmesi

- İkinci BEP toplantısı sonrası, BEP Geliştirme Birimi üyelerinin önerileri doğrultusunda düzenleme yapılarak, BEP'te yer alacak amaçlar belirlenir.
- BEP amaçları öğrencinin durumuna göre ara toplantılarla yeniden düzenlenebilir.
- Öğrencinin BEP amaçları doğrultusunda dönem ortası ve dönem sonu başarı değerlendirmesi yapılır.
- Öğrenciye dönem sonu karneyle birlikte bireysel gelişim raporu verilebilir.

BEP geliştirme birimi ikinci toplantısı yapılır.

- Öğrencinin hazırlanan kaba değerlendirme formları ışığında performansı alındıktan sonra hangi derslerden BEP'e ihtiyacı olduğu belirlenir.
- Belirlenen derslerin eğitim planları hazırlanır. (Amaç, Materyal, Yöntem, Eğitim Ortamı)
- Öğrenci izleme ve başarı değerlendirme yöntemleri belirlenir.
- Destek Eğitim alacak öğrenciler ve destek eğitim alacakları dersler, ders saatleri, destek eğitim verecek öğretmenler ve çalışma programları belirlenir.
- Destek Eğitim Odası açılması için gerekli işlemler başlatılır.
- Dönem sonu BEP Geliştirme Birimi toplantı tarihi kararlaştırılır. (Her iki dönem için aynı işlem yapılacak.)
- Diğer kurullarla işbirliği yapılması kararlaştırılır.
- Öğrenci, aile ve eğitim çevresine yönelik alınması gereken diğer kararlar görüşülür

BEP geliştirme birimi dönem sonu toplantısı yapılır.

- Öğrencilerin dönem sonu genel başarı değerlendirmesi yapılır.
- Velinin talebi doğrultusunda bir defaya mahsus olmak üzere İlkokul kademesinde sınıf tekrarı yapılacak öğrenciler kararlaştırılır (Sene sonu BEP Geliştirme Birimi toplantısında yapılacak.)
- Karşılaşılan sorunlar üzerine çözüm yolları belirlenir.

DESTEK

EĞİTİM

ODASI

1) Destek Eğitim Odası nedir?

Destek Eğitim Odası, okullarda ve kurumlarda kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile özel yetenekli öğrencilerin, sunulan eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla uygun araç-gereç ve eğitim materyalleri de sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamlarıdır.

2) Destek Eğitim Odası açmak zorunlu mudur?

Kaynaştırma/Bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile özel yetenekli öğrencilerin öğrenim gördüğü okul ve kurumlarda “Destek Eğitim Odası” açılması zorunludur.

3) Okullarda Destek Eğitim Odası nasıl açılır? (Ö.E.H.Y. Md.25)

Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için İl veya İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'nun teklifi doğrultusunda il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır.

4) Okulda ya da kurumda birden fazla Destek Eğitim Odası açılabilir mi? (Ö.E.Y. Md.25)

Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okullarda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.

5) Okulumuzda Destek Eğitim Odası olarak kullanılabilecek ayrı bir dersliğimiz/odamız yok. Yine de Destek Eğitim Odası açmak zorunda mıyız?

Evet. Destek Eğitim Odası açmak için sadece bu amaçla kullanılacak bir oda/derslik olmasına gerek yoktur. Destek Eğitim Odası olarak kullanılabilecek ayrı bir oda/derslik olmasa da, Destek Eğitim Odası açmak zorunludur. Önemli olan, **(1) eğitim-öğretime uygun fiziki koşullara sahip bir ortamın, (2) özel gereksinimi olan ve Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) hazırlanmış bir öğrenci ve (3) gönüllü bir öğretmenin olmasıdır.**

6) Destek Eğitim Odası açmak için gerekli araç gereçleri temin etmek şart mıdır?

Destek Eğitim Odasında, öğrencilerin eğitim performansı ve ihtiyaçları, yetersizlik türüne uygun araç-gereç ve eğitim materyalleri bulunur. Öğrenci için hazırlanan Bireyselleştirilmiş Eğitim Planının (BEP) uygulanması için hangi araç-gereçlerin kullanılmasına ihtiyaç duyuluyorsa, Destek Eğitim Odasında bu araç gereçler kullanılmalıdır. Ancak, Destek Eğitim Odasının açılması ve eğitimin başlaması, araç-gereç bulunması şartına bağlanmamalıdır. Kritik olan nokta,

Özel eğitim desteğine ihtiyacı olan öğrencinin, özel eğitim desteği verecek öğretmenin Öğrenci için hazırlanmış olan BEP'in olmasıdır.

7) Destek Eğitim Odasında kimler eğitim görebilir? (Ö.E.H.Y. Md.25)

Destek Eğitim Odasında, okul ve kurumlarda, tam zamanlı kaynaştırma ve zenginleştirilmiş kaynaştırma kararı bulunan öğrenciler eğitim görebilir. İlgili öğrencilerin Rehberlik ve Araştırma Merkezleri'nce tanılanmış olması gerekir.

8) Destek Eğitim Odası'nda hangi öğrencilerin ders alacağı nasıl belirlenir?

Rehberlik ve Araştırma Merkezlerince tanılanmış olan öğrenciler BEP Geliştirme Biriminin önerileri doğrultusunda belirlenir.

9) Öğrencinin Destek Eğitim Odası'nda hangi derslerden destek alacağı nasıl belirlenir?(Ö.E.H.Y. Md.25)

Eğitim alacak öğrenciler, bu öğrencilere okutulacak dersler ile öğrencilerin alacağı haftalık ders saati BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda belirlenir. Öğrencinin alınan performansı sonucunda eğitim ihtiyacı göz önünde bulundurularak karar verilir.

10) Bir öğrenci Destek Eğitim Odası'nda haftada kaç saat eğitim alabilir? (Ö.E.H.Y. Md.25)

Haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde yapılır. Örneğin haftalık 30 ders saati olan bir öğrenci için $30 \times 40 / 100$ şeklinde bir hesap yapıldığında 12 saati aşmayacak şekilde yapılır.

11) Destek Eğitim Odası'nda öğrenciler grup oluşturularak eğitim verilebilir mi? (Ö.E.H.Y Md.25)

Destek Eğitim Odası'nda öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak bire bir eğitim yapılır. Ancak, BEP Geliştirme Birimi'nin kararı doğrultusunda gerektiğinde eğitim performansı aynı seviyede olan öğrencilerle bire bir eğitimin yanında en fazla 3 öğrencinin bir arada eğitim alacağı grup eğitimi de yapılabilir.

12) Destek Eğitim Odası uygulamasında öğrenci hangi saatlerde ders alabilir? (Ö.E.H.Y Md.25)

Destek eğitim BEP geliştirme biriminin planlaması doğrultusunda okulun ders saatleri içinde veya dışında ihtiyaç halinde hafta sonu da planlanabilir. Öğrenciye ders saatleri içinde eğitim verilecekse destek eğitim alması planlanan dersin saatinde o derse ilişkin eğitim verilir. Özel yetenekli öğrencilerin yetenek alanları doğrultusunda takip ettikleri dersler destek eğitim odasında zenginleştirme ve hızlandırma yoluyla farklılaştırılarak verilir. Bu programlar öğrencilerin devam ettikleri örgün eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programı ile bütünlük oluşturacak şekilde plânlanır ve yürütülür.

13) Okul idarecileri Destek Eğitim Odası'nda ders görevi alabilir mi? (Ö. E.H.Y Md.25)

Okul Müdürü ve Müdür Yardımcıları Destek Eğitim Odalarında görevlendirilmez.

14) Destek Eğitim Odasında hangi öğretmenler görev alabilir? (Ö.E.Y. Md.25)

Destek Eğitim Odası'nda; öğrencilerin eğitim ihtiyaçları takip ettikleri eğitim programı ve öğrencilerin kayıtlı oldukları kademe esas alınarak özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf ve diğer alan öğretmenleri okul yönetiminin teklifi doğrultusunda İl veya İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri'nce görevlendirilir.

15) Destek Eğitim Odasında özel yetenekli öğrencilere hangi öğretmenler ders verebilir? (Ö.E.H.Y Md.25)

İlkokul ve ortaokullardaki destek eğitim odalarında özel yetenekli öğrencilere eğitim vermek üzere üst kademelerde görev yapan alan öğretmenleri de görevlendirilebilir.

16) Destek Eğitim Odasında görev alan öğretmenlerin çalışma programı nasıl yapılır? (Ö.E.H.Y Md.25)

Destek eğitim odasında görev alacak öğretmenlerin çalışma programları okul yönetimince yapılır.

17) Sınıf öğretmenleri Destek Eğitim Odası'nda kaç saate kadar görev alabilir ve ücretlendirme nasıl yapılır? (MEB Ek Ders Yönetmeliği, 657 Sayılı DMK 176.Md.)

Sınıf öğretmenleri maaş ve ek ders karşılığı görevlerini tamamladıktan sonra haftada 8 saate kadar destek eğitim odalarında görev alabilirler. Sınıf öğretmenlerine haftalık 30 saat olan ders görevlerinin yanında haftada 8 saat daha Destek Eğitim Odasında ders verilebilir. Destek Eğitim Odalarında verilen derslerin ek ders ücreti, %25 artırımlı ödenir. (MEB Personel Gn. Md.lüğü 29/01/2009 tarih ve 11227 sayılı görüşü yazısı)

18) Branş öğretmenleri Destek Eğitim Odası'nda kaç saate kadar görev alabilir ve ücretlendirme nasıl yapılır?

Maaş karşılığı ders saatini dolduramayan branş öğretmenine, dolduramadığı saat kadar Destek Eğitim Odası'nda görev verilir. Maaş karşılığı verilen Destek Eğitim Odası görevinde ek ders ücreti ve %25 artırımlı ödenmez. Ayrıca branş öğretmenlerine, 15 saat maaş karşılığı olan ders yükünün üzerine, 6 saat zorunlu ek ders kapsamında Destek Eğitim Odasında görev verilebilir. Branş öğretmenin istemesi durumunda, 15 saat maaş karşılığı ve 6 saat zorunlu ek dersin üzerine, 9 saat daha Destek Eğitim Odasında ek ders görevi verilebilir. Bir branş öğretmenin, branşındaki dersleri ile Destek Eğitim Odasındaki dersleri toplamı haftalık 30 saati geçemez. Öğretmenin, maaş karşılığı girdiği derslerin dışındaki Destek Eğitim Odasında girdiği her bir saat ek dersin ek ders ücreti, %25 artırımlı ödenir.

E_{VDE}

EĞİTİM

Evde Eğitim Hizmeti nedir?

Sağlık problemi nedeniyle en az 12 hafta örgün eğitim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olduğunu sağlık raporu ile belgelendiren okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için evde sunulan eğitim hizmetidir.

Evde Eğitim Hizmeti'nden kimler yararlanabilir?

En az 12 hafta örgün eğitim kurumundan doğrudan yararlanamayacak durumda olduğunu sağlık raporu ile belgelendiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler bu hizmetten yararlanabilir.

Evde Eğitim Hizmeti'nden yararlanmak için nereye başvuru yapılır?

Evde eğitim hizmetinden yararlanılabilmesi için bireyin velisi tarafından öğrencinin kayıtlı olduğu okulun bulunduğu bölgeye hizmet veren Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM) gerekli belgelerle müracaat edilmesi gerekmektedir.

Evde Eğitim Hizmeti'nden yararlanmak için hangi belgelerle başvuru yapılır?

- a. Bireyin en az 12 hafta süreyle örgün eğitim kurumundan doğrudan yararlanmasının mümkün olmadığı ya da yararlanması hâlinde olumsuz sonuçlar doğuracağını belirten durum bildirir sağlık kurulu raporu),
- b. Veli Başvuru Dilekçesi,
- c. Öğrenci Belgesi
- d. Eğitsel Değerlendirme İstek Formu (İlk İnceleme) İsteği Formu ile müracaat yapılması gerekmektedir.

Öğrencinin Evde Eğitim Hizmeti'nden yararlanmasına nasıl karar verilir?

RAM'ın bünyesinde oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulunca yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucuna göre il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunca alınan karar doğrultusunda öğrencilere evde eğitim hizmeti sunulmaktadır.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'nun değerlendirme sürecinde esas alınan belgeler nelerdir?

İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu; RAM tarafından düzenlenen 'Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu', 'Ev Ortamı Durum Tespit ve Değerlendirme Formu', 'Veli Sözleşmesi' ile sağlık raporunu esas alarak öğrencinin evde eğitim hizmetinden yararlanmasına karar vermektedir.

Evde Eğitim Hizmeti nasıl sunulur?

- a.** İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından evde eğitim hizmetine ilişkin alınan karar ilgili rehberlik ve araştırma merkezine, okula ve veliye yazılı olarak bildirilir,
- b.** Evde eğitim hizmetine ilişkin planlama, bireyin ihtiyacı ve eğitim ortamına ilişkin şartlar dikkate alınarak ve haftalık ders saati sayısı okulöncesi, ilköğretim kurumları ve özel eğitim programı uygulayan ortaöğretim kademesi için 10 (on) saatten az; diğer ortaöğretim kurumlarında on altı (16) saatten az olmamak üzere il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunca yapılır, (Ö.E.H.Y Md.14)
- c.** Evde eğitim kararı alınan öğrenciler için takip edecekleri/takip ettikleri eğitim programı esas alınarak belirlenen dersler için kaç ders saati eğitim verileceğine karar verilir. Bu karar alınırken ilköğretim kademesinde merkezi sistem sınavlarında sorumlu olacağı derslerden; ortaöğretimde ise öğrencinin seçtiği ders yoğunluğu, özel eğitimde ise öğrenci ihtiyaçları göz önünde bulundurularak belirlenir. (Ö.E.H.Y Md. 14)
- d.** Mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı okullarda kayıtlı olan öğrencilerden sadece 9. Sınıf öğrencileri için evde eğitim hizmeti sunulur. (Ö.E.H.Y Md. 14)
- e.** İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yapılan planlama doğrultusunda il/ilçe milli eğitim müdürlüğünce evde eğitim hizmeti sunmak üzere öğretmen görevlendirilir.

Evde Eğitim Hizmeti sunmak üzere kimler görevlendirilir ve ek ders ücretleri nasıl ödenir?

Evde eğitim hizmetinden yararlanacak öğrencilerin özelliği ve öncelikli eğitim ihtiyacına göre özel eğitim öğretmenleri ile öncelikle bireyin kayıtlı bulunduğu okulda görevli öğretmenlerden; ihtiyacın bu şekilde karşılanamaması durumunda diğer okullardaki okul öncesi, sınıf ve diğer alan öğretmenleri eğitim hizmetlerini yürütmek üzere görevlendirilir. Evde eğitimde görevlendirilen tüm kadrolu öğretmenlere 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176'ıncı maddesi gereğince ek ders ücretleri %25 fazlasıyla ödenir.

Evde Eğitim Hizmeti alan öğrencilerin programı nasıl hazırlanır?

Evde eğitim hizmetinden yararlanan öğrencilere, kayıtlı bulunduğu okulda/kurumda uygulanan eğitim programlarının uygulanması esastır. Ancak BEP geliştirme birimince, bu programlara dayalı olarak öğrencilerin eğitim performanslarına göre, ihtiyaç duydukları alanlarda BEP hazırlanır.

Evde Eğitim Hizmeti alan öğrencilerin ders başarısının değerlendirilmesi nasıl yapılır?

Öğrencilerin başarı durumlarının değerlendirilmesi, sorumlu oldukları eğitim programının uygulandığı okullardaki değerlendirme ölçütlerine göre yapılır. Öğrencilerin başarı değerlendirme sonuçları öğretmenler tarafından, öğrencinin kayıtlı bulunduğu okul idaresine not çizelgeleri esas alınarak bildirilir. Okutulan derslerin puanları E-okul sistemine işlenir. Öğrenci okutulmayan derslerden muaf tutulur. (Ö.E.H.Y Md.14) Sınıf geçme ve diğer işlemler, kayıtlı olunan okul idaresi tarafından yürütülür.

SORULARLA

ÖZEL

EĞİTİM

1.SORU: Özel Eğitim konusunda ders görmedik, benim alanım olmadığı için bana kim yardımcı olacak?

Bu kılavuz sizleri özel eğitim ve kaynaştırma konusunda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca okulların rehberlik servisleri, Merkezefendi RAM Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü ile iletişime geçebilir ayrıca Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün www.orgm.meb.gov.tr adresinden konuya ilişkin destek alabilirsiniz.

2.SORU: Neden kaynaştırma öğrencileri ayrı bir sınıfta ya da okulda eğitimlerine devam ettirilmiyor?

Yetersizliği olan bireylerden akranları ile birlikte eğitim alabilecek düzeyde olan öğrenciler "En az sınırlandırılmış eğitim ortamı" ilkesinden hareketle kaynaştırma eğitimine öncelik verilmektedir. Ayrıca Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin 5. Maddesinin ilgili fıkraları gereğince de özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin yetersizliği olmayan akranlarıyla eğitim görmeleri önceliklidir. Eğer birey uyum sağlayamıyorsa diğer eğitim tedbirleri alınabilir. (Özel Eğitim Sınıfı, Özel Eğitim Okulu v.b)

3.SORU: Diğer öğrenci aileleri sınıfta kaynaştırma öğrencisini istemiyor. Arada kaldım. Ne yapmalıyım?

Okul rehberlik servisi, RAM temsilcisi veya BEP Geliştirme Birimi üyeleri ile birlikte yetersizliği olan öğrenciler ile ilgili ailelere, sınıftaki diğer öğrencilere kaynaştırma eğitiminin faydaları konusunda bilgilendirme toplantıları yapılır. Yasal haklar ve sorumluluklar anlatılır.

4.SORU: Öğrencimizin kaynaştırma eğitimine alındığına dair özel eğitim hizmetleri kurul kararı dönem ortasında elimize geçti. Bu durumda BEP yapacak mıyız?

Evet yapılacaktır. Öğrenci ile ilgili İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu Kararı okula geldikten sonra en kısa sürede BEP Geliştirme Birimi oluşturulur ve öğrencinin BEP'i hazırlanır.

5. SORU: Okul yönetimi, diğer velilerin isteği üzerine engelli öğrenciyi okuldan uzaklaştırabilir mi?

Hayır, uzaklaştıramaz. Özel eğitim gerektiren bireylerin de eğitimden eşit şartlarda yararlanma hakları vardır. Aksine davranışlar hakkında yasal işlemler başlatılır. Hiçbir gerekçeyle özel gereksinimli bireylerin eğitim alması engellenemez. Özel gereksinimli bireylere, gençlere ve yetişkinlere, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, bütünleştirilmiş ortamlarda ve özürlü olmayanlarla eşit eğitim imkânı sağlanır.(5378 Sayılı Özürlüler kanunu ve bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması hakkında kanun madde 15)

6-SORU: Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim kurumlarına kayıtları nasıl yapılacaktır? Sınıflarda Kaynaştırma öğrencisi sayısı en fazla ne kadar olmalıdır?

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması yapılan okullarda özel eğitim ihtiyacı olan bireyler gelişim özellikleri de dikkate alınarak sınıflara eşit sayıda ve her bir şubede 2 öğrenciyi geçmeyecek şekilde yerleştirilir. Ancak bu sayı birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılan okullarda ihtiyaç doğrultusunda artırılabilir. (Ö.E.H.Y MD 23)

7.SORU: Özel eğitim gerektiren bireylerin okul öncesi eğitimi zorunlu mudur?

36 -72 ay arasındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitimi zorunludur. Ancak, bireylerin gelişim ve bireysel özellikleri dikkate alınarak okul öncesi eğitim dönemi süresi bir yıl daha uzatılabilir. (Ö.E.H.Y Md. 11)

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitimlerini, öncelikle okul öncesi eğitim kurumlarında kaynaştırma uygulamaları kapsamında sürdürmeleri esastır. Ancak, bu bireyler için okul öncesi özel eğitim okulu/kurumu veya özel eğitim sınıfları da açılabilir. (Ö.E.H.Y Md. 11)

8-SORU: Kaynaştırma yoluyla eğitim kapsamında bireylerin İlkokula kayıtları nasıl yapılacaktır?

Kayıt döneminde e-okul kayıt sistemi çerçevesinde yapılacaktır. Ancak; durumlarını belgeleyenlerin kayıtları öğretim yılı içerisinde de devam eder. (İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 11)

Şehit ve muharip gazi çocukları ile özel eğitime ihtiyacı olan çocukların yeni kayıtları, durumlarını belgelendirmeleri şartıyla ulusal adres veri tabanındaki adreslerine bakılmaksızın istedikleri İlkokula/Ortaokula yapılır." (İlköğretim Kurumları Yönetmeliği - Madde 11)

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitim kurumları ve ilkokullara kayıtlarında il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yerleştirme kararı alınmış olması şartı aranmaz. Ancak bu bireyler için yerleştirme kararı alınması konusunda okul yönetimi gerekli işlemleri başlatır. Öğrencinin kayıtlı olduğu okul, yerleştirme kararına uygun ise öğrenci bulunduğu okulda öğrenimine devam eder. Farklı bir yerleştirme kararı olması hâlinde öğrencinin yerleştirme kararına uygun okula nakli ya da geçişi konusunda gerekli işlemler yapılır. (Ö.E.H.Y MD 34)

9-SORU: Okul Yönetimi kaynaştırma öğrencisi için yapılacak düzenlemelerde aileden ücret talep edebilir mi?

Hayır. Zorunlu eğitim ücretsizdir. Ancak; aileler kendi istekleri doğrultusunda okula katkıda bulunabilirler.

10.SORU: Teneffüs vb. serbest zaman etkinliklerinde kaynaştırma öğrencisiyle kimin ilgilenmesi gerekir?

Okulda kaynaştırma öğrencisi de diğer öğrencilere verilen hizmetlerden faydalanırlar. Bu nedenle okul yönetimi ve öğretmenlerin sorumluluğundadır.

11.SORU: Öğretmenin kaynaştırma öğrencisi ile ilgili sorumlulukları var mıdır?

Vardır. Öğretmenlerin görev ve sorumlulukları İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilmiştir.

12.SORU: Sınıfımda birden fazla kaynaştırma öğrencisi var. Diğer şubelerde yok. Ne yapmalıyım?

Kaynaştırma kararı alınmış öğrencilerin, ailelerin görüşleri, öğrencilerin yetersizlik türleri de dikkate alınarak şubelere eşit dağıtılması amacıyla okul yönetimine müracaat edilir. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması yapılan okullarda özel eğitim ihtiyacı olan bireyler gelişim özellikleri de dikkate alınarak sınıflara eşit sayıda ve her bir şubede 2 öğrenciyi geçmeyecek şekilde yerleştirilir. Ancak bu sayı birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılan okullarda ihtiyaç doğrultusunda artırılabilir. (Ö.E.H.Y MD 23)

13.SORU: Velinin talep etmesi halinde okul müdürlükleri kaynaştırma öğrencisine yönelik 'Eğitsel Değerlendirme İstek Formu (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme)' doldurmak zorunda mıdır?

Eğitsel Değerlendirme İstek Formu (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme): Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterliliklerine ilişkin değerlendirme sonucunu gösteren bir rapordur. Velisinin talebi halinde Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 11.maddesi doğrultusunda en geç beş gün içerisinde doldurulmak zorundadır.

14.SORU: Eğitsel Değerlendirme İstek Formu (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme) neden gerekli ve önemlidir?

Yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinin daha sağlıklı ilerlemesi ve yapılacak yönlendirmenin çocuğun ihtiyaçlarını karşılaması açısından en üst düzeyde fayda sağlaması için bu form ve raporların ayrıntılı olarak doldurulması önemli ve gereklidir Eğitsel Değerlendirme İstek Formunun (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme) son sayfasında yer alan öğretmen, rehber öğretmen görüş düşünce ve önerilerini net ve açık bir biçimde yazması öğrencinin gerek resmi tedbir gerekse de destek eğitim ile ilgili karar aşamasında daha sağlıklı bir tanılama ve yönlendirme yapılmasını sağlayacaktır.

15.SORU: Kaynaştırma öğrencim sınıftaki arkadaşlarının başarısını engelliyor. Bu durumda diğer çocukların hakkı yenmiş olmuyor mu?

Kaynaştırma öğrencisinin sınıftaki diğer öğrencilerin ders başarısını olumsuz yönde etkilediğine dair inanç çoğunlukla kaynaştırmaya yönelik olumsuz tutumla ilgilidir ve tam olarak gerçeği yansıtmamaktadır. Kaynaştırma öğrencisinin diğer çocukların başarılarına olumsuz etkisi herhangi bir çocuğun etkisinden daha fazla değildir. Şayet kaynaştırma uygulamasına devam eden öğrencinizin bir takım sorun davranışları varsa okulunuzun özel eğitim öğretmeni ve rehber öğretmeni ile birlikte Davranış Değiştirme Programı hazırlayıp uygulayarak bu sorunlarla etkili bir biçimde baş edebilirsiniz. Eğer okulunuzda özel eğitim öğretmeni ve/veya rehberlik öğretmeni yoksa okulunuzun bağlı olduğu Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne müracaat edebilirsiniz.

16.SORU:Kaynaştırma öğrencilerinin hangi derslerden muafiyet hakkı vardır?

Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik, Hafif Düzeyde Otizm Spektrum Bozukluğu ve İşitme Yetersizliği olan bireylerde velilerin yazılı talebi doğrultusunda yabancı dil derslerinden muaf tutulma hakları vardır. (Ö.E.H.Y MD 24)

17.SORU: Kaynaştırma öğrencim disiplin suçu gerektiren davranışlarda bulundu. Disiplin yönetmeliği hükümleri uygulanacak mıdır? Öğrencimi disiplin kuruluna sevk etmeli miyim?

Kaynaştırma öğrencisi de tıpkı diğer öğrenciler gibi okulun kurallarına uymakla yükümlüdür. Disiplin uygulamalarında amaç öğrenciyi cezalandırmak değil, olumsuz davranışlarının sonuçları hakkında düşünerek bu davranışları tekrar etmemesini sağlamaktır. Bu nedenle, kaynaştırma öğrencinizle ilgili disiplin uygulamasında öğrencinizin uygulamayı tam olarak anladığından emin olmanız gerekmektedir. Rehber öğretmenle işbirliği içinde süreci yönlendirmeniz, öğrencinin gelişimine katkı sağlayacaktır. Ayrıca, sadece kaynaştırma öğrencisinin değil, diğer tüm öğrencilerin de disiplin kovuşturmasına tabi tutulmadan önce rehberlik desteği alması önemlidir.

18.SORU: Her kaynaştırma kararı alınmış öğrenci için BEP ekibi oluşturmak zorunlu mudur?

Evet, zorunludur. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri okul ve kurumlarda eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP'lerini hazırlamak amacıyla "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi" oluşturulur. (Ö.E.H.Y MD 20)

19. SORU: Okul yönetimi BEP birimini oluşturmadı ne yapmalıyım?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin 20. maddesi ilgi tutarak okul idaresinden yazılı olarak BEP Geliştirme Biriminin oluşturulması talep edilir.

20.SORU: Ortaokul kademesinde okuma yazması olmayan öğrencilere dersler bazında nasıl BEP yapılacaktır?

Öğrencinin gelişim özellikleri, yeterlilikleri dikkate alınarak BEP hazırlanır. BEP Geliştirme Birimi Türkçe derslerinde okuma yazmaya yönelik BEP düzenlerken, diğer ders öğretmenleri BEP'ine aldığı kazanımlarını öğrencinin sözlü ya da davranış olarak ifade edebileceği şekilde düzenleyebilir. Kazanımları bireye özgü uyarlayabilir. Ayrıca müfredat dışında (alanıyla ilgili) öğrenciye uygun kazanımlar belirleyerek BEP hazırlayabilir.

21. SORU: Okul öncesi eğitim kurumlarında BEP nasıl yapılacaktır?

Öğrencinin yeterlilikleri, gelişim özellikleri, öncelikli ihtiyaçları, engeli vb. etmenler dikkate alınarak, hangi gelişim alanlarında BEP hazırlanacağına BEP Geliştirme Birimi karar vermelidir. Ancak BEP hazırlanmasına ihtiyaç duyulmayan gelişim alanlarında diğer öğrenciler için hazırlanmış program uygulanır.

22.SORU: Bedensel yetersizliği nedeniyle kaynaştırma eğitimine alınan öğrencim var. İlkokul/Ortaokul programını rahatlıkla yürütebilecek düzeyde. Bu durumda BEP yapılması gerekiyor mu?

Öğrenci ile ilgili BEP Geliştirme Birimi kurulur. Birim öğrencinin yetersizliğine bağlı olarak okul, sınıf ve diğer bölümlerde alınması gereken fiziksel düzenleme ve uyarlamalara karar verir. Akademik beceriler gerektiren derslerden ihtiyacı olmaması durumunda bireyin bedensel yetersizliğine ilişkin ihtiyaç duyduğu derslerden BEP hazırlanır.(Beden Eğitimi, Yazma Becerileri, Görsel Sanatlar vb.)

23.SORU: Sınıfın geneline yönelik yaptığım uygulamaların hangilerine kaynaştırma öğrencimi de katmam gerekiyor?

Sınıfta yapılan tüm uygulamalara kaynaştırma öğrencisinin de katılmasında yarar vardır. İlke olarak, çocuğun tam katılımı esastır. Ancak, kaynaştırma öğrencisinin sahip olduğu bir takım özellikler katılımını sınırlıyorsa, çocuğa yetersizliği olmayan akranlarından birinin yardım sağlaması, çocuğun rolünün değiştirilerek kolaylaştırılması, uygulamaya yönelik bir takım uyarlamalar yapılması gibi ek tedbirler alınarak kaynaştırma öğrencisinin katılımının sağlanması önemlidir. Birlikte sınıf etkinlikleri sırasında kaynaştırma öğrencisinin dışarıda kalması, kaynaştırma uygulamasının ana ilkelerine ters düşmektedir.

24. SORU: Kaynaştırma eğitimine alınan öğrencim sürekli devamsız. Bu durumda bir üst sınıfa geçmesi nasıl olacak?

Kaynaştırma öğrencilerinin devamsızlıkları devam ettiği okul ve kurumun devam devamsızlıkla ilgili mevzuatına göre işlem yapılır. Sürekli devamsızlığı olan kaynaştırma öğrencilerine sınıf tekrarı yaptırılır.

25.SORU:Destek eğitim odaları nasıl açılır?

Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır.

26.SORU: Destek eğitim odasında görevlendirilen öğretmenlere ek ders ücreti ne kadar ödenecektir?

Destek eğitim odaları, özel eğitim gerektiren öğrencilere yönelik olarak açılmakta olup "Özel Eğitim Sınıfı" niteliğindedir. Dolayısıyla bu odalarda özel eğitim kapsamında eğitim verilmektedir. Kanunun ilgili maddesinde de aksine bir hüküm bulunmamaktadır. Bu konuda Personel Genel Müdürlüğünce de görüş belirtilmiştir. Özel eğitim gerektiren öğrencilere destek eğitim amacıyla açılan sınıflarda destek eğitimi vermekle görevlendirilen öğretmenlerin bu kapsamda okuttukları derslerin alanları (branşları) itibariyle aylık karşılığı okutmakla yükümlü oldukları kısmını aylık karşılığı, aylık karşılığı okutmaları gereken ders saatlerinin üzerinde okuttukları dersleri ise azami okutabilecekleri ek ders görevi sınırlılığında olmak üzere ek ders ücreti karşılığında okutabilirler. Ancak; bu kapsamda fiilen girdikleri dersler için ek ders ücretleri %25 fazlasıyla ödenir.

27.SORU: Destek Eğitim Odası hangi tür öğrenciler için kullanılır?

Destek eğitim odası; kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden öğrenciler ile üstün yetenekli öğrencilerin ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri alabilmesine yönelik düzenlenmiş ortamlardır.

28.SORU: Destek eğitim odasında kaynaştırmaya tabi öğrenci haftalık kaç saate kadar eğitimden faydalanabilir?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 25. Maddesinde “Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır” ifade edilmektedir. Örnek; Haftada 30 saat ders gören kaynaştırmaya tabi öğrenci, bu hüküm uyarınca haftada 12 saate kadar destek eğitim odasından faydalanabilecektir.

29.SORU:Tam Zamanlı Kaynaştırmaya tabi olan öğrenci kendi ders saatleri dışında da destek eğitim odasından faydalanabilir mi?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 25. Maddesinin 1/d bendi Destek Eğitim Hizmeti BEP Geliştirme Birimi'nin planlaması doğrultusunda okulun ders saatleri içinde veya dışında ihtiyaç halinde hafta sonu da planlanabilir. Öğrenciye ders saatleri içinde eğitim verilecekse destek eğitim alması planlanan dersin saatinde o derse ilişkin eğitim verilir.

30.SORU: İlkokul/Ortaokullarda kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarı durumları nasıl değerlendirilir?

Öğrencilere, velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda ilkokulda bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir . (Ö.E.H.Y MD 24) Kaynaştırma yoluyla eğitim-öğretimlerine devam eden öğrenciler için okulun Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi tarafından “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanır. Bu öğrenciler, programında yer alan amaçlara göre değerlendirilir. (Ö.E.H.Y MD 24 ile47)

31.SORU: Kaynaştırma eğitimi alan öğrencime yazılılarda farklı sorular mı hazırlamalıyım? Yazılıyı sınıfla aynı anda mı yapmalıyım?

BEP Geliştirme Birimince öğrencinin yetersizliği doğrultusunda BEP düzenlenmesi kararı alınan derslerde; BEP'de belirlenen kazanımlar (Uzun ve kısa dönemli amaçlar) dikkate alınarak sözlü ve yazılı soruları düzenlenir ve değerlendirilir. Öğrencinin yetersizlik türü ve hazır bulunuşluğu dikkate alınarak sınavlar diğer öğrencilerle birlikte yapılabileceği gibi, farklı zamanlarda da yapılabilir.

32.SORU: Ortaöğretim kurumlarında kaynaştırma yoluyla eğitim gören öğrencilerin sınıf geçme/kalma durumu hangi mevzuata göre yapılacaktır?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin Madde 23-24'e göre iş ve işlemler yapılır.

33.SORU: Kaynaştırma eğitimine alınan öğrencim İlkokul/Ortaokul programını yürütebilecek düzeye geldi. Bu durumda ne yapmalıyım?

Öğrencinin yeniden eğitsel değerlendirme ve tanılamasının yapılması amacıyla velinin, bu yeni duruma ilişkin hastaneden alacağı rapor (ÇÖZGER) ile birlikte RAM'a müracaat etmesi sağlanır.

34.SORU:Özel Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerin Genel Özellikleri Nedir? Eğitim Süreçleri Nasıl Gerçekleşir?

Amerikan Psikiyatri Birliği'nin tanımına göre zekası normal ya da normalin üzerinde olan bireylerin, standart testlere göre yaş, zeka düzeyi ve aldığı eğitim göz önünde bulundurulduğunda okuma, matematik ve yazılı anlatım düzeyinin beklenenin önemli ölçüde altında olmasıyla tanısı konulan bir öğrenme bozukluğudur. Öğrenme güçlüğü'nün alt tipleri vardır. Bunlar; disleksi(okuma güçlüğü), disgrafi(yazma güçlüğü) ve diskalkuli(matematik ve hesaplama güçlüğü) şeklindedir.(APA,2001)

Özel öğrenme güçlüğü tanısı alan bireyler, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte kaynaştırma eğitimine tabi tutulur. Öğrencinin ihtiyaçları ve performansı göz önüne alınarak "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı" hazırlanır, ihtiyaç duyduğu derslerden destek eğitim odasından yararlandırılır.

35.SORU: Özel eğitim sınıfları nasıl açılır?

Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda ayrı bir sınıfta eğitim almalarına karar verilen özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için resmî ve özel okullarda il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda **Valilik Oluru** ile özel

eğitim sınıfları açılır. Açılan özel eğitim sınıfına ilişkin bilgiler,Milli Eğitim Bakanlığının kurum bilgilerinin veri girişi yapılan sistemine işlenir. (Ö.E.H.Y MD 26) İmam Hatip Ortaokulları haricindeki diğer ortaokullar ile ilkokullar bünyesinde hafif düzeyde zihinsel engeli olan öğrenciler veya hafif düzeyde otizmi olan öğrenciler için özel eğitim sınıfları açılır. (Ö.E.H.Y MD 26)

Mesleki eğitim veren ortaöğretim kurumlarında da özel gereksinimi olan bireyler için özel eğitim programı uygulayan özel eğitim sınıfları açılabilir. (Ö.E.H.Y Md.28)

36.SORU: Özel eğitim sınıflarında sınıf mevcudu ne kadar olmalıdır?

Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarında sınıf mevcudu en fazla 10, orta-ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarında sınıf mevcudu en fazla 8, otizmi olan öğrenciler ve birden fazla yetersizliği olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarının sınıf mevcudu en fazla 4 olacak şekilde uygulanır (Ö.E.H.Y MD 27-28)

37. SORU: Özel eğitim sınıflarının ders araç ve gereçleri nereden karşılanacak?

Özel Eğitim Sınıfları bulunduğu okulun bir parçasıdır. Bu nedenle İl Milli Eğitim Müdürlüğü Onayı ile açılan özel eğitim sınıflarının ders araç ve gereçleri bulunduğu İl/ İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerince karşılanır.

38.SORU: Özel eğitim sınıfı öğretmenlerine ek ders ücreti ne kadar ödenecektir?

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176'ncı maddesinde; ".... Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli' öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel eğitim sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25 fazlasıyla ödenir." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda özel eğitim sınıfında görevli kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlere ek ders ücretleri % 25 artırımlı ödenecektir.

39. SORU: Özel Eğitim sınıfındaki öğrencim kaynaştırma eğitimini yürütebilecek düzeye geldi bu durumda ne yapmalıyım?

Öğrencinin bu duruma ilişkin yeniden eğitsel değerlendirme ve tanınması yapılması amacıyla "Eğitsel Değerlendirme İstek Formu (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme)" ile birlikte öğrencinin kayıtlı olduğu okul hangi RAM'ın sorumluluk bölgesinde ise o RAM'a müracaat edilir

40.SORU: Kaynaştırma yolu ile eğitimlerine devam eden özel eğitim gerektiren öğrenciler ile özel eğitim sınıflarını bitiren öğrencilere hangi belge/diploma düzenlenecektir?

Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam edecek öğrencilerde bir alt kademedен üst kademeye geçecekleri zaman (okul öncesinden ilkokula, ilkokuldan ortaokula, ortaokuldan engelli ise engeline uygun özel eğitim okuluna ya da liseye) Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından verilecek olan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları dikkate alınır. Kurul raporunda "Tam Zamanlı Kaynaştırma Eğitiminden Yararlanır" ibaresi bulunan öğrenciler kaynaştırma eğitiminden faydalanır.

Bu öğrenciler ortaöğretim kurumundan mezun olduktan sonra diploma almaya hak kazanırlar. Özel eğitim sınıflarına devam edecek öğrencilerde de bir alt kademedен üst kademeye geçecekleri zaman (okul öncesinden ilkokula, ilkokuldan ortaokula) Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından verilecek olan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları dikkate alınır. Kurul raporunda "Özel Eğitim Sınıfından (Hafif düzeyde zihinsel yetersizlik ya da ağır/orta düzeyde zihinsel yetersizlik) yararlanır" ibaresi bulunan öğrenciler özel eğitim sınıfında eğitiminden faydalanır. İlkokul ve ortaokulu bitiren bireyler yine Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından verilecek Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları dikkate alınarak engeline uygun özel eğitim okuluna ya da kaynaştırma eğitimi verilmek üzere liseye yönlendirilirler. Mezun oldukları kurumun diplomasını almaya hak kazanırlar.

41.SORU: Özel eğitime muhtaç çocukların eğitimi ile ilgili Milli Eğitim Müdürlüklerinin görev ve sorumlulukları nelerdir?

Milli Eğitim Müdürlüklerinin konuyla ilgili sorumlulukları 'özel eğitim hizmetleri yönetmeliğinin il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurullarının görevleri başlığı altında 39 -40-41 ve 42. maddelerinde belirtilmiştir.

42.SORU: Kaynaştırma kararının yanlış olduğunu düşündüğümüzde karara itiraz etmeden yapmamız gereken herhangi bir şey var mı?

Evet. Kaynaştırma kararının yanlış olduğunu söyleyebilmemiz için öncelikle, varsa özel eğitim öğretmeni, rehber öğretmen; yoksa bağlı bulunan RAM'dan destek alarak, çocuğa yönelik bir takım eğitim uygulamaları yapmalıyız. Yaptığımız eğitim uygulamalarında aldığımız sonuçları belgeleyerek düşüncemizin doğruluğunu test etmeliyiz. Bununla birlikte kaynaştırma kararına ilişkin tutumumuzun kendi kişisel kanaatimizden önce gerçekten tarafsız olarak öğrencinin performansı ve eğitim ihtiyaçları ile ilgili olduğunu objektif olarak ortaya koyabiliyorsak böyle bir karara itiraz etmeliyiz.

43.SORU: Öğrencime ilişkin Kaynaştırma Kararı Tedbiri'nin yanlış olduğunu düşünüyorum. Ne yapmalıyım?

Okul ve kurumlardaki BEP Geliştirme Birimi, okula/kuruma kayıt tarihinden itibaren en az 30 iş günlük izleme süreci sonucunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararının uygun bulunmaması hâlinde yeniden değerlendirilmesi isteğiyle Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'na itiraz edebilir. (Ö.E.H.Y MD 42)

44. SORU: Özel eğitim hizmetleri kuruluna, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarına nasıl ve ne kadar sürede itiraz edilmelidir?

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'na yapılacak itirazlarda aşağıdaki hususlara dikkat edilir:
a) Veli, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarının her birine birer defa olmak üzere, kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 30 iş günü içinde itiraz edebilir. (Ö.E.H.Y MD 42)

b) Okul ve kurumlardaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu, okula/kuruma kayıt tarihinden itibaren en az 30 iş günlük izleme süreci sonucunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararının uygun bulunmaması hâlinde yeniden değerlendirilmesi isteğiyle Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'na itiraz edebilir. (Ö.E.H.Y MD 42)

Kaynaştırma Uygulamaları Yol Haritası

(Kontrol Listesi)

Konu		Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Açıklama
Tam Zamanlı Kaynaştırma Eğitimi	OKUL YÖNETİMİ	KAYIT, NAKİL, YERLEŞTİRME ve YÖNLENDİRME			ÖEH yönetmeliği ilgili kısımlarda ayrıntılı bilgi edinilebilir.
		Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin kayıt işlemleri mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildi mi?			ÖEH Yönetmeliği Madde 34
		Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin yönlendirme işlemleri mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildi mi?			ÖEH Yönetmeliği Madde 34
		Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin nakilleri, mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildi mi?			ÖEH Yönetmeliği Madde 34
		Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin sınıf geçme ve devamsızlık durumları ile ilgili işlemler mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildi mi?			ÖEH Yönetmeliği Madde 24
		Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sınıflarına yerleştirme işlemleri mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildi mi?			ÖEH Yönetmeliği Madde 23
		Özel Eğitim Gerektiren Öğrencilerin Eğitsel değerlendirme ve tanılanma işlemleri için gerekli belgeleri RAM'a gönderildi mi?			ÖEH Yönetmeliği Madde 8
		Ders yılı sonunda kademeler arası geçiş yapacakların kayıtlı bulunduğu okullarda, okul yönetimleri öğrencilerin RAM'a yönlendirilmesi yapıldı mı?			ÖEH Yönetmeliği Madde 9
		BEP GELİŞTİRME BİRİMİ			ÖEH yönetmeliği ilgili kısımlarda ayrıntılı bilgi edinilebilir.
		BEP Geliştirme Birimi oluşturuldu mu?			- Müdür/Müdür Yardımcı Başkanlığında Öğrencini velisi, Öğrencinin Dersine Giren Tüm Öğretmenler ve Rehber Öğretmen. - Ders Muafiyet İşlemleri yapıldı. (Veli yazılı talebi doğrultusunda)
		BEP Geliştirme Birimi ilk toplantısı yapıldı mı?			- Özel Eğitim Gerektiren bireyler hakkında BEP Geliştirme Birimi üyelerine ön bilgilendirme yapılır. - Öğrenci Performans Değerlendirme Takvimi kararlaştırılır. (Tavsiye edilen 3-4 hafta/2. Bep Toplantısına Kadar) 2. BEP toplantı tarihi kararlaştırılır.

Konu	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Açıklama
	BEP Geliştirme Birimi ikinci toplantısı yapıldı mı?			- Öğrencinin hazırlanan kaba değerlendirme formları ışığında performansı alınarak hangi derslerden BEP'e ihtiyacı olduğu belirlenir. - Belirlenen derslerin eğitim planları hazırlanır.(Amaç, Materyal, Yöntem, Eğitim Ortamı) - Öğrenci izleme ve başarı değerlendirme yöntemleri belirlenir. - Destek Eğitim alacak öğrenciler ve destek eğitim alacakları dersler, ders saatleri, destek eğitim verecek öğretmenler ve çalışma programları belirlenir. - Destek Eğitim Odası açılması için gerekli işlemler başlatılır. - Dönem sonu BEP Geliştirme birimi toplantı tarihi kararlaştırılır. (Her iki dönem için aynı işlem yapılacak) - Diğer kurullarla işbirliği yapılması kararlaştırılır. - Öğrenci, aile ve eğitim çevresine yönelik alınması gereken diğer kararlar görüşülür
	BEP Geliştirme Birimi dönem Sonu toplantısı yapıldı mı?			- Öğrencilerin dönem sonu genel başarı değerlendirmesi yapılır. - Karşılaşılan sorunlar üzerine çözüm yolları belirlendi (Devamsızlık, Tıbbi Sorunlar vs.)
	BEP Geliştirme Birimi yıl sonu toplantısı yapıldı mı?			- Öğrencilerin yıl sonu genel başarı değerlendirmesi yapılır. - Velinin talebi doğrultusunda bir defaya mahsus sınıf tekrarı yapılacak öğrenciler kararlaştırılır. (ilkokul kademesi için 1 defaya mahsus geçerlidir.) - Karşılaşılan sorunlar üzerine çözüm yolları belirlendi. (Devamsızlık, Tıbbi Sorunlar vs.)
	FİZİKİ ORTAM, MESLEKİ GELİŞİM VE AİLE EĞİTİMİ			
	Okul personellerinin (memur, hizmetli vs.) kaynaştırma hakkında bilgilendirme çalışması yapıldı mı? İlgili kurumlarla iş birliği sağlandı mı? (RAM, vs.)			Kaynaştırma eğitimi öncesi okul personeline özel eğitim, kaynaştırma ve özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yaklaşım noktasında eğitim verilir.

Konu		Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Açıklama
Tam Zamanlı Kaynaştırma Eğitimi	OKUL YÖNETİMİ	Öğretmenlerin özel eğitim alanına ilişkin mesleki gelişimine katkı sunacak faaliyetler planlandı mı?			Okulda varsa Özel Eğitim Öğretmeni yoksa bağlı bulunan Rehberlik Araştırma Merkezinin Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü
		Aile eğitimi programı planlanması ve yürütülmesi için gerekli çalışmalar yapıldı mı?			Okulda varsa Rehber Öğretmen yoksa bağlı bulunan Rehberlik Araştırma Merkezi'nin PDR bölümü
		Sınıfların ve destek eğitim odalarının kaynaştırma eğitimine yönelik fiziksel olarak uygunluğu sağlandı mı?			
	SINIF/ALAN ÖĞRETMENİ	BEP'in hazırlanmasında BEP geliştirme birimi toplantısına katılım sağlandı mı?			
		Sınıftaki öğrencilere kaynaştırma hazırlık çalışmaları yapıldı mı?			- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ve normal gelişim gösteren öğrenciler için, kaynaştırma eğitimi öncesi hazırlık çalışmaları yapılmalıdır. - Normal gelişim gösteren öğrenciler, özel gereksinimli öğrencilerin özellikleri, özel durumları, özel gereksinimli bireye yaklaşımları vs. konularında bilgilendirilir. - Özel gereksinimli bireye oryantasyon çalışmaları yapılır. - Okul yönetimi ve rehber öğretmen ile iş birliği sağlanır.
		Okulda aile eğitim çalışmaları, planlanıp yürütüldü mü? Ailelere kaynaştırma hazırlık çalışmaları uygulandı mı?			- Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin ailesine ve normal gelişim bireylerin ailelerine ayrı ayrı ve birlikte kaynaştırma eğitimi öncesi hazırlık çalışmaları yapılır. - Özel gereksinimli bireyin özellikleri, Özel Eğitim ve Kaynaştırma Uygulamaları'nın önemi ve yararları hakkında bilgilendirme ve oryantasyon çalışmaları gerçekleştirilir.
		2. BEP Geliştirme birimi toplantısı öncesi öğrenci kaba değerlendirmesi yapılarak, BEP'te kullanılacak amaç, yöntem ve materyaller belirlendi mi?			Toplantı öncesi öğretmen en az 3-4 hafta boyunca öğrenciyi gözlemler ve performans (kaba değerlendirme) değerlendirmesi yapar. Çalışması gereken amaçlar ile materyal/yöntem/süre belirler.

Konu	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Açıklama
SINIF/ALAN ÖĞRETMENİ	BEP uygulaması ve değerlendirilmesi yapıldı mı?			2. BEP toplantısı sonrası toplantı öncesi hazırlanan amaçlara ilaveten velinin ve BEP geliştirme birimi üyelerinin önerileri doğrultusunda düzenleme yapılarak, BEP'te kullanılacak amaçlar elde edilir. - BEP amaçları öğrencinin durumuna göre ara toplantılarla yeniden düzenlenebilir. - Öğrencinin BEP amaçları doğrultusunda dönem ortası ve dönem sonu başarı değerlendirmesi yapılır. - Öğrenciye dönem sonu karneyle birlikte bireysel gelişim raporu verilebilir.
	Öğrencilerin eğitim performansları doğrultusunda başka bir okula yönlendirilmesinde BEP geliştirme birimiyle iş birliği yapıldı mı?			Öğrencilerin özel gereksinimlerinden dolayı kullandığı cihaz ve aletlerin bakımı ve kontrolüne ilişkin tedbirler alındı mı?
	Eğitsel Değerlendirme İstek Formu (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme) düzenlenmesinde diğer öğretmenler ile iş birliği yapıldı mı?			
	Özel yetenekli öğrencilerin danışman rehber öğretmeni veya öğretmenleriyle iş birliği içinde gelişimleri takip edildi mi?			
REHBER ÖĞRETMEN	Eğitsel Değerlendirme İstek Formunun (İlk İnceleme /Yeniden İnceleme) düzenlenmesinde öğretmenlerle iş birliği yapıldı mı?			- Eğitsel değerlendirme istek formunun eğitsel değerlendirme ve tanılama için istenen belgelerdendir.
	Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla BEP geliştirme biriminde rehberlik hizmetlerini yürütmek üzere görev alındı mı?			
	Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ve ailelerine yönelik eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapıldı mı?			
	Destek eğitim odasında eğitim alan kaynaştırma öğrencilerinin gelişimini takip edildi mi? Öğretmenlere bu konuda rehberlik edildi mi?			

Merkezefendi

Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Bu kitapçık, **Merkezefendi Rehberlik ve Araştırma Merkezi Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü** tarafından öğretmen ve idarecilere yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Kitapçığın ticari bir amacı bulunmamaktadır. Bu kitapçık ticari amaçla kullanılamaz!

Bahçelievler Mahallesi 3018 Sokak
No:2/A
Merkezefendi/DENİZLİ

Tel: 0258 377 377 4
E-Mail:761550@meb.k12.tr

merkezefendiram

MERKEZEFENDİ RAM